

[Krog Hansen.]

esseret i fra disse organisationer at oplyse medlemmerne om, hvad der sker rent politisk, og det er da også helt klart, at man er interesseret i at give dem en vejledning, som har et ganske bestemt sigte. Alle disse muligheder ville jo altså blive taget fra fagbevægelsen, såfremt dette lovforslag blev vedtaget. Man ville heller ikke have mulighed for f. eks. at annoncere op til valgkampen, hvor man anbefaler medlemmerne at stemme på bestemte partier; man ville altså i det hele taget give fagbevægelsen mundkurv på.

Det, jeg har nævnt at jeg for så vidt er enig med forslagsstillerne i, nemlig at der bør finde en mere retfærdig fordeling sted, er ikke noget, man kan klare her i folketinget. Der har jo været et flertal for disse beslutninger rundt omkring på klubmøder, på generalforsamlinger og på kongresser, og det må være de steder, man ændrer disse forhold, såfremt man er utilfreds. Det kan ikke være noget, folketinget blander sig i. Jeg synes hellere, man i dette ting og i udvalget skulle beskæftige sig med årsagen til, at der betales disse kontingenter. Det er simpelt hen et pengespørgsmål, og jeg synes, man efterhånden skulle begynde at overveje, om ikke tiden er inde til at indføre tilskud til de politiske partier i dette land. Det er jo sådan, at der gives tilskud til kjolesyning, sprogundervisning og forskellige andre ting, men der gives ikke noget tilskud til de politiske partier, som er grundstenen i hele vores demokratiske opbygning. Vi ved, at man i andre lande giver et sådant tilskud, i Sverige f. eks. 20 mill. kr., og jeg synes, det var rimeligt, om man tog op til overvejelse, om der ikke på den ene eller den anden måde også skulle gives et tilskud til de politiske partier her i landet. Kunne vi så samtidig få en offentlig oversigt over de regnskaber, som de enkelte partier har, ville meget være nået også i den retning. Ansatte i den private sektor stiller jo gang på gang krav om, at man må have indsigt med regnskaberne; så må det vel også være rimeligt, at Danmarks befolkning og dermed vælgerne får indsigt i, hvordan de politiske partiers økonomiske status er.

Vi kan altså ikke støtte dette lovforslag. Vi vil gerne behandle det i udvalg og prøve

at tage nogle af de ting op, som jeg her har nævnt, men vi har altså ikke ret stor sympati for forslaget.

Erik Hansen: Som jeg på mit partis vegne sagde ved lovforslagets behandling i sidste samling, har problemet omkring tvangsbidrag til politiske partier vor største interesse. Vi kan ikke godkende det forhold, at det enkelte menneske tvinges til at yde økonomisk støtte til et parti, der ikke repræsenterer hans politiske anskuelser, men måske oven i købet repræsenterer modsatte synspunkter.

Vor anskuelse på dette område er ikke af ny dato. I bogen „Kamp og Samarbejde“ har det tidligere medlem af tinget hr. Bertel Dahlgaard gjort rede for vore bestræbelser igennem mange år. Bertel Dahlgaard udfoldede på det radikale venstres vegne igennem mange år her et stort arbejde. I 1949 forud for den grundlov, som blev vedtaget i 1953, søgtes der vakt en offentlig opinion vedrørende finansieringen af de politiske partier. Det må nu som dengang være i offentlighedens interesse, at anonyme økonomiske magtgrupper ikke gennem store pengemidler kommer til at øve indflydelse på landets styre, og det må være i den offentlige interesse at beskytte den enkelte borger mod at blive tvunget til at yde støtte til politiske partier, hvis meninger han ikke deler, således som det sker nu gennem fagorganisationer og andre foreninger, såsom Dansk Arbejdsgiverforening, Industrirådet m. v.

Hr. Bertel Dahlgaard fremlagde i forfatningskommissionen forud for vedtagelsen af grundloven forslag om en tilføjelse til grundlovens § 81. Den har — jeg citerer Bertel Dahlgaards bog „Kamp og Samarbejde“ — følgende ordlyd:

„Foreninger med faglige eller erhvervs-mæssige formål, andelsforetagender og lignende sammenslutninger, hvori medlemskab er af væsentlig erhvervs-mæssig betydning, kan ikke under nogen form anvende af foreningens eller sammenslutningens midler til støtte for noget politisk parti eller i øvrigt til partipolitiske formål, ligesom sådanne foreninger eller sammenslutninger ikke direkte eller indirekte kan pålægge medlemmerne bidrag